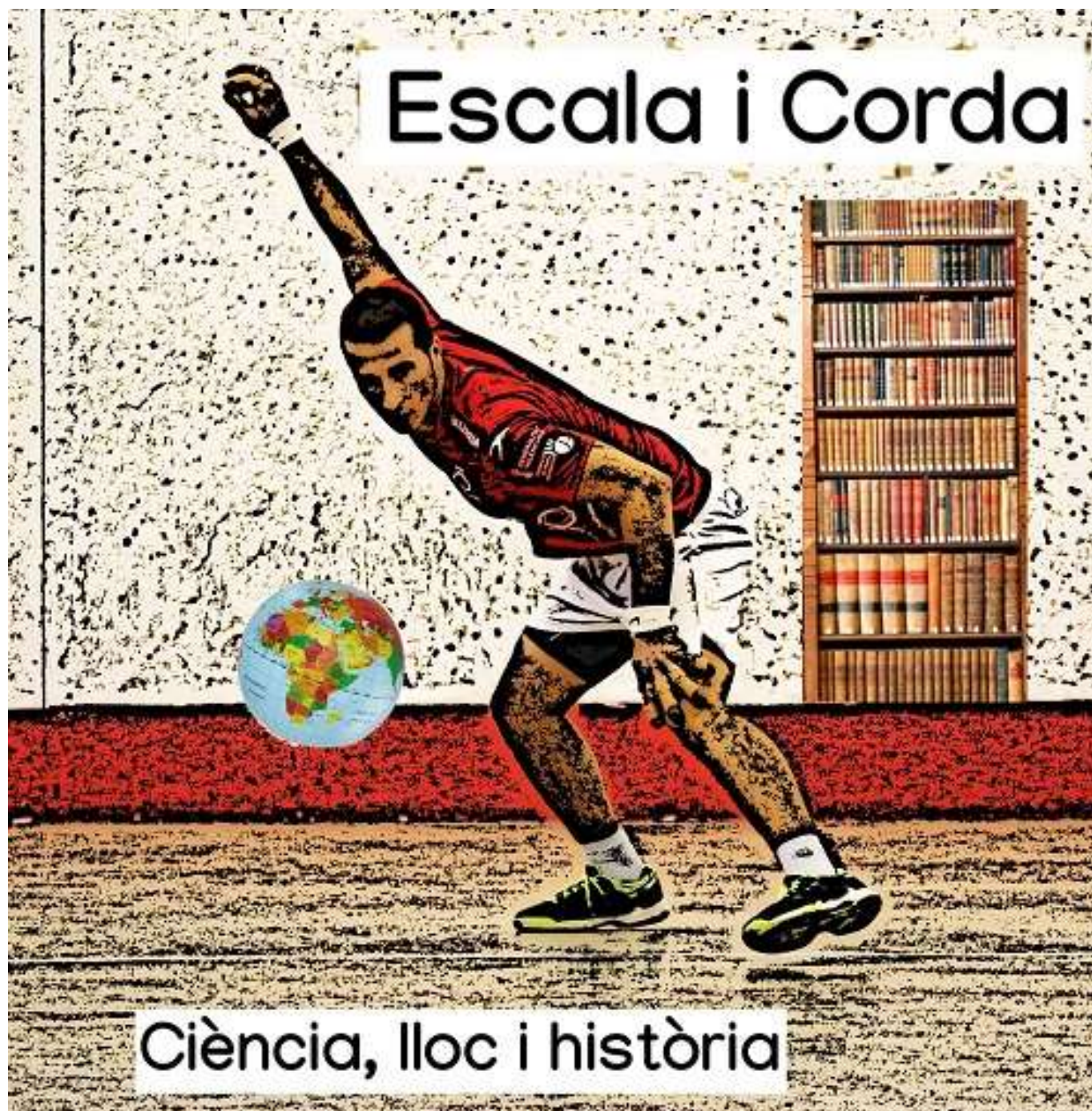

11/12/2019 ~ 05/02/2020

València

ESCALA I CORDA: CIÈNCIA, LLOC I HISTÒRIA

amb

Jouni-Matti Kuukkanen, Geert Somsen, Glenda Sluga, Carmel Ferragud, José Pardo, Jorge Sáiz, Josep Ll. Barona

coordinat per Josep Simon

josep.simon@uv.es

És la ciència local, és global, o és universal? Són contradictòries eixes tres qualitats o es poden conjugar? Quina diferència hi ha entre una història local, una història nacional, una història global i una història universal? Es fixa cadascuna d'aquestes històries en objectes diferents? Utilitzen aproximacions, fonts i tècniques diferents per escriure el seu relat? Són les històries de la ciència distintes a la resta d'històries locals o globals?

La història de la ciència, la tècnica i la medicina contemporànies s'ha construït des de fa dècades a partir d'una idea canònica provinent dels estudis socials de la ciència i la tecnologia: Que tot coneixement és local. Aquest concepte, sorgit en el context del socioconstructivisme com a reacció a la utopia positivista de les velles històries universals de les idees científiques, ha qüestionat però no descartat completament el caràcter universal que els propis científics atribueixen habitualment als productes de la seva recerca. En paral·lel, en l'última dècada està en voga en el discurs públic dels estudis històrics sobre la ciència el desig de superar la nació com lloc d'anàlisi per afavorir històries més internacionals o inclús transnacionals i globals, donant lloc a un ús sovint indiscriminat i poc reflexiu d'aquesta diversitat de termes. Per altra banda, l'ample camp de recerca de la història de la ciència que se centra en períodes previs a l'edat contemporània i al sorgiment de l'estat-nació ha desenvolupat les seves pròpies lògiques i tradicions en l'estudi de la producció, circulació i apropiació del coneixement i les aproximacions que posen en tensió crítica l'espai entre allò local i allò global.

Aquest cicle de seminaris es planteja iniciar una reflexió situada sobre el problema de les escales en el relat històric de la ciència, la tècnica i la medicina a partir d'un primer cicle de seminaris que posa l'èmfasi sobre la definició teòrica i pràctica d'allò local, nacional, internacional, transnacional, global i universal, així com els reptes metodològics, professionals i cívics continguts en la tria d'un o diversos d'aquests adjectius i aproximacions per realitzar un estudi històric de la ciència. Amb aquest objectiu, i perquè aquest és un tema en el que en molts aspectes l'experiència és major en àmbits acadèmics no restringits al de la història de la ciència o els estudis de ciència i tecnologia, el cicle convoca tres investigadors de perfils diferents que abordaran respectivament la relació teòrica entre allò local, global i universal (el filòsof de la història Jouni-Matti Kuukkanen), l'experiència històrica de la construcció de l'internacionalisme i com investigar-la (l'historiador de la ciència Geert Somsen) i la relació històrica, metodològica i política entre allò nacional, internacional i transnacional (la professora de Història Internacional Glenda Sluga). El cicle es tancarà amb una taula redona composta per tres historiadors de la ciència amb experiència en l'ús de diverses escales i un historiador especialitzat en la formació de professors d'història i la història nacional. Aquesta última sessió estarà informada pel desenvolupament dels tres col·loquis programats però amb la intenció específica d'aterrar els conceptes i debats a la pràctica de la història de la ciència a nivell universitari i escolar a casa nostra, així com oferir una visió clara però problematitzada de la geopolítica del coneixement científic per a tots els públics.

PROGRAMA

1. Dimecres 11 de desembre de 2019, 16:00

Spatial Concepts in the Historiography of Science: When to Claim that Science is Local?

Jouni-Matti Kuukkanen (Oulun Yliopisto/University of Oulo)

2. Dimecres 15 de gener de 2020, 16:00

Historicizing the Universal: Writing the History of International Science after Sarton

Geert Somsen (Maastricht University)

3. Dijous 30 de gener de 2020, 16:00

Is There a Politics of Scale?

Glenda Sluga (The University of Sidney / European University Institute)

4. Dimecres 5 de febrer de 2020, 18:00

Taula redona: Ciència local, Història global?

Amb la participació de Carmel Ferragud (IILP, Universitat de València), José Pardo Tomás (Institució Milà i Fontanals-CSIC), Jorge Sáiz Serrano (IES Serpis, València – Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, Universitat de València) i Josep Lluís Barona (IILP, Universitat de València).

* Tots els col·loquis tenen lloc a la sala de conferències de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (Palau Cerveró, Pl. Cisneros 4, 46003 València, 2on pis)

**Tots els col·loquis es poden seguir en línia a temps real a: <http://reunion.uv.es/hcc2>

***Els col·loquis són en anglès. La taula redona en català i castellà.

CONFERENCIANTS

Jouni-Matti Kuukkanen és Professor de filosofia a la universitat d'Oulu. Especialista en filosofia de la ciència i filosofia de la història. Un dels seus projectes més recents abordà el problema de la localitat en la historiografia de la ciència. Donà com a resultats articles modèlics tals com “Senses of Localism” (*History of Science*, 2012) i “I am knowledge. Get me out of here! On localism and the universality of science” (*SHPS*, 2011). El seu últim llibre *Postnarrativist Philosophy of Historiography* (2015) es publicarà enguany en traducció al castellà. Més informació: <https://www oulu.fi/university/researcher/jouni-matti-kuukkanen>

Geert Somsen és Professor d'història de la ciència a la universitat de Maastricht i editor del *Journal for the History of Knowledge*. Ha desenvolupat projectes de recerca a les universitats d'Uppsala i Columbia i el Max Planck Institut i és un dels coordinadors del projecte europeu “The Scientific Conference: A Social, Cultural, and Political History”. Ha dedicat el gruix de la seva recerca a l'internacionalisme científic, sent autor entre altres, de l'article de revisió: “A History of Universalism: Conceptions of the Internationality of Science from the Enlightenment to the Cold War” (Minerva, 2008). Més informació: <https://www.maastrichtuniversity.nl/g.somsen>

Glenda Sluga és Professora d'Història internacional a la universitat de Sydney i al European University Institute. Té una llarga trajectòria en l'estudi de la construcció política i identitària de la nació i de l'internacionalisme. El seu treball aprofundeix en les interseccions, interaccions i interferències entre allò nacional, internacional i transnacional. Entre les seves publicacions s'inclouen un fòrum especial sobre història transnacional de les organitzacions internacionals, al *Journal of Global History* (2011), el llibre *Internationalism in the Age of Nationalism* (UPenn, 2013) o el volum editat *Internationalisms: A Twentieth-Century History* (Cambridge, 2017). Més informació: <https://www.eui.eu/DepartmentsAndCentres/HistoryAndCivilization/People/Professors/Sluga>

Carmel Ferragud és Professor de la Universitat de València i investigador de l'IILP. La seua recerca s'ha dedicat a diversos aspectes de la història de la medicina i de la ciència durant l'edat mitjana a la Corona d'Aragó – en especial a l'àmbit municipal – com ara els models assistencials, els experts als tribunals de justícia, i la història de la menescalía, l'alquímia i l'astrologia. Entre les seues publicacions destaquen *Medicina i promoció social a la Baixa Edat Mitjana (Corona d'Aragó, 1350-1410)* (2005), *La cura dels animals: menescals i menescalía a la València medieval* (2009) i *Una ciutat medieval en cerca de la salut (Xàtiva, 1250-1500)* (2019). Més informació: <https://www.sciencia.cat/membres/carmel-ferragud-domingo>

José Pardo Tomás és Investigador en la Institució Milá i Fontanals (CSIC). Ha dirigit projectes de recerca en l'àmbit de la història cultural de la medicina i de la ciència (segles XVI a XX) en Europa i Amèrica Llatina. Entre les seves publicacions ha co-editat *Geografías médicas. Orillas y fronteras culturales de la medicina hispanoamericana, siglos XVI-XVII* (2014), *Medical Cultures in the Early Modern Spanish Empire* (2014), *De la circulación del conocimiento a la inducción de la ignorancia. Culturas médicas transatlánticas* (2017), o *Cuerpos mostrados. Regímenes de exhibición de lo humano* (2019), coordinat *The Globalization of Knowledge in the Iberian Colonial World* (2015) i escrit *El tesoro natural de América. Colonialismo y ciencia en el siglo XVI* (2002), o *Un lugar para la ciencia* (2006). Més informació: <https://csic.academia.edu/JosePardoTomas>

Jorge Sáiz Serrano és Doctor en Geografia i Història (2004) i en Didàctiques específiques (2015). Combina la docència en l'ensenyament secundari, amb la formació de professors a la Universitat de València. La seva investigació aborda el pensament històric i la identitat nacional en els llibres de text i les narratives històriques d'estudiants i docents. És autor de la tesi doctoral *Educación histórica y narrativa nacional* (2015) i articles com “Aprender y argumentar España. La visión de la identidad española entre el alumnado al finalizar bachillerato” (2012), “Competencias y narrativas históricas. El pensamiento histórico de estudiantes y futuros profesores” (2015), “Spain: History Education and Nationalism Conflicts” (2016) o “Enseñar nacionalismo: La banalización del relato nacional español en las aulas” (2018). Més informació: <http://socialsuv.org/miembros-2/jorge-saiz/>

Josep Lluís Barona és Professor de la Universitat de València i investigador de l'IILP. Dirigeix el grup d'investigació SanHiSoc (Sanitat, Història i Societat). Les seves línies de recerca són la sanitat en el medi rural, la circulació de coneixement sobre salut i medicina, el moviment sanitari internacional, l'economia política de la fam i l'exili científic republicà espanyol. És autor de llibres com *La Salud y el Estado. La administración española y el movimiento sanitario internacional* (2008), *From Hunger to Malnutrition* (2012), *The Rockefeller Foundation, Public health and International Diplomacy* (2015) i *Health Policies in Interwar Europe. A Transnational Perspective* (2018). Més informació: <http://www.sanhisoc.es/josep-lluis-barona-vilar-investigador-principal>